

Young Europeans: Education for Democracy and Sustainability

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΑΚΕΤΟ P7

Digital Europe, τεχνητή νοημοσύνη και ψηφιακή πολιτειότητα

Τετράδιο μαθητή/μαθήτριας

Περιεχόμενα	
Τεστ Α	Τι ξέρω ήδη; (διαγνωστικό)
Φύλλο P7-1	Η ψηφιακή μου μέρα: ποια ίχνη αφήνω;
Φύλλο P7-2	Τα δεδομένα μου, τα δικαιώματά μου
Φύλλο P7-3	Πώς «μαθαίνει» η τεχνητή νοημοσύνη;
Φύλλο P7-4	Ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την ΤΝ και η ΤΝ στο σχολείο
Φύλλο P7-5	Ευγένεια και ασφάλεια στο διαδίκτυο
Φύλλο P7-6	Η ψηφιακή διακήρυξη της τάξης μας
Τεστ Β	Τι έμαθα; (τελικό)

Πριν ξεκινήσεις

Σε αυτό το πακέτο **δεν χρειάζεται να δείξεις τους λογαριασμούς ή τα μηνύματά σου** σε κανέναν. Όλες οι δραστηριότητες γίνονται με παραδείγματα ή με ανώνυμα στοιχεία.

Αν χρησιμοποιήσεις εργαλείο ΤΝ σε κάποια δραστηριότητα, γράψε ποιο εργαλείο και πώς το χρησιμοποίησες.

ΤΕΣΤ Α · ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ

Τι ξέρω ήδη;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P7-____

Απάντησε χωρίς να ψάξεις. Δεν βαθμολογείται. Αν δεν ξέρεις, κύκλωσε «Δεν ξέρω».

- Από ποιο έτος εφαρμόζεται ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR);
α) 2008 β) 2018 γ) 2024 δ) Δεν ξέρω
- Στην Ελλάδα, από ποια ηλικία μπορεί ένας νέος να συναινεί μόνος του στην επεξεργασία των δεδομένων του από εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης;
α) 13 β) 15 γ) 18 δ) Δεν ξέρω
- Ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την ΤΝ (AI Act) ρυθμίζει τα συστήματα ΤΝ:
α) με βάση τον κίνδυνο που δημιουργούν β) με βάση την τιμή τους γ) μόνο αν είναι ευρωπαϊκά δ) Δεν ξέρω
- Ποια από τις παρακάτω πρακτικές απαγορεύεται από τον AI Act;
α) μετάφραση κειμένων β) αναγνώριση συναισθημάτων μαθητών σε σχολεία γ) φίλτρα spam δ) Δεν ξέρω
- Σύμφωνα με την Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA), οι πλατφόρμες:
α) δεν επιτρέπεται να δείχνουν σε ανηλίκους διαφημίσεις βάσει προφίλ β) πρέπει να δημοσιεύουν τα μηνύματα των χρηστών γ) δεν έχουν υποχρεώσεις δ) Δεν ξέρω
- Το «δικαίωμα πρόσβασης» του GDPR σημαίνει ότι:
α) μπορώ να ζητήσω αντίγραφο των δεδομένων μου από μια εταιρεία β) έχω δωρεάν ίντερνετ γ) μπορώ να δω τα δεδομένα άλλων δ) Δεν ξέρω
- Ένα chatbot ΤΝ δίνει πάντα σωστές πληροφορίες, αν η ερώτηση είναι σαφής.
Σωστό / Λάθος / Δεν ξέρω
- Η μεροληψία (bias) σε ένα σύστημα ΤΝ προέρχεται συχνά από:
α) τα δεδομένα με τα οποία εκπαιδεύτηκε β) την ταχύτητα του υπολογιστή γ) το χρώμα της οθόνης δ) Δεν ξέρω
- Σε ποια αρχή καταγγέλλεις στην Ελλάδα την παραβίαση των προσωπικών σου δεδομένων;
α) Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα β) ΕΛΣΤΑΤ γ) Τράπεζα της Ελλάδος δ) Δεν ξέρω
- Ποιος είναι ο στόχος της ΕΕ για το 2030 για τις ψηφιακές δεξιότητες;
α) 80% των ενηλίκων με τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες β) όλοι να είναι προγραμματιστές γ) κανένας στόχος δ) Δεν ξέρω

Πώς το βλέπω (1 = καθόλου, 5 = απόλυτα)

	1	2	3	4	5
Ξέρω ποια δεδομένα μου συλλέγουν οι εφαρμογές που χρησιμοποιώ.					
Μπορώ να κρίνω πότε μια απάντηση ΤΝ είναι αξιόπιστη.					
Νιώθω ασφαλής και σεβαστός/ή στο διαδίκτυο.					

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P7-1 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P7-R01

Η ψηφιακή μου μέρα: ποια ίχνη αφήνω;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P7-____

Τι θα μάθω

- να αναγνωρίζω τα δεδομένα που παράγω σε μια μέρα
- να ξεχωρίζω δεδομένα που δίνω, που παρατηρούνται και που συνάγονται

Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα · **Τρόπος εργασίας:** ατομικά και ζεύγη

Δραστηριότητα 1 · Η μέρα μιας φανταστικής μαθήτριας

Η Δανάη ξυπνά με το ξυπνητήρι του κινητού, ακούει μουσική στο λεωφορείο, πληρώνει με κάρτα στην καντίνα, ψάχνει κάτι για μια εργασία, βλέπει βίντεο, στέλνει μηνύματα, παίζει ένα παιχνίδι και παραγγέλνει φαγητό. Συμπληρώστε τον πίνακα.

Δραστηριότητα	Ποια δεδομένα παράγονται;	Ποιος τα συλλέγει;	Τι μπορεί να «μάθει» για τη Δανάη;

Δραστηριότητα 2 · Τρία είδη δεδομένων

Είδος	Παράδειγμα από τη μέρα της Δανάης
Δεδομένα που δίνω (π.χ. όνομα, ηλικία)	
Δεδομένα που παρατηρούνται (π.χ. τοποθεσία, χρόνος θέασης)	
Δεδομένα που συνάγονται (π.χ. ενδιαφέροντα, διάθεση)	

Σκέψου

Ποιο από τα δεδομένα της Δανάης θα σε ενοχλούσε περισσότερο να γνωρίζει μια εταιρεία; Γιατί;

Πηγές για να ψάξετε

Saferinternet4kids: saferinternet4kids.gr

Αρχή Προστασίας Δεδομένων (ενότητα για ανηλίκους): dpa.gr

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P7-2 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P7-R02

Τα δεδομένα μου, τα δικαιώματά μου

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P7-____

Τι θα μάθω

- να γνωρίζω τα βασικά δικαιώματα του GDPR
- να διαβάζω κριτικά μια πολιτική απορρήτου
- να συντάσσω αίτημα πρόσβασης στα δεδομένα μου

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες

Δραστηριότητα 1 · Τα δικαιώματα

Δικαίωμα	Τι σημαίνει με δικά σας λόγια
Ενημέρωση	
Πρόσβαση	
Διόρθωση	
Διαγραφή («δικαίωμα στη λήθη»)	
Φορητότητα	
Εναντίωση	

Δραστηριότητα 2 · Διαβάζουμε μια πολιτική απορρήτου

Κάθε ομάδα επιλέγει μια δημοφιλή εφαρμογή και βρίσκει την πολιτική απορρήτου της (δημόσιο κείμενο, δεν χρειάζεται λογαριασμός).

Ερώτηση	Απάντηση
Εφαρμογή και ημερομηνία πολιτικής	
Ποια δεδομένα συλλέγει;	
Για ποιους σκοπούς;	
Τα μοιράζεται με άλλους; Με ποιους;	

Ερώτηση	Απάντηση
Πόσο χρόνο τα κρατά;	
Πώς ασκώ τα δικαιώματά μου;	
Πόσα λεπτά χρειαστήκαμε για να το βρούμε;	

Δραστηριότητα 3 · Ένα αίτημα πρόσβασης

Γράψτε ένα σύντομο email (5–6 γραμμές) με το οποίο ζητάτε από μια εταιρεία αντίγραφο των δεδομένων σας, με βάση το άρθρο 15 του GDPR. Αποστέλλεται μόνο αν το θέλεις και με τον δικό σου λογαριασμό.

.....

.....

.....

.....

Πηγές για να ψάξετε

GDPR (Κανονισμός 2016/679): eur-lex.europa.eu

Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα: dpa.gr

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (EDPB): edpb.europa.eu

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P7-3 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P7-R03

Πώς «μαθαίνει» η τεχνητή νοημοσύνη;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P7-____

Τι θα μάθω

- να εξηγήω με απλά λόγια πώς ένα σύστημα μηχανικής μάθησης μαθαίνει από δεδομένα
- να αναγνωρίζω τη μεροληψία και τα «λάθη με σιγουριά»
- να ελέγχω μια απάντηση ενός chatbot

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες (δραστηριότητα χωρίς υπολογιστή και με υπολογιστή)

Δραστηριότητα 1 · Εκπαιδεύουμε ένα «μοντέλο» με το χέρι

Ο/η εκπαιδευτικός δίνει σε κάθε ομάδα 12 κάρτες με εικόνες φρούτων και την ετικέτα «ώριμο» ή «άγουρο». Βρείτε έναν κανόνα (π.χ. χρώμα, μέγεθος) που προβλέπει την ετικέτα. Μετά δοκιμάστε τον κανόνα σε 6 νέες κάρτες χωρίς ετικέτα.

Ο κανόνας μας	
Σωστές προβλέψεις στις νέες κάρτες (από 6)	
Πού έκανε λάθος και γιατί;	
Τι θα γινόταν αν όλες οι κάρτες εκπαίδευσης ήταν μόνο πράσινα μήλα;	

Δραστηριότητα 2 · Ελέγχω ένα chatbot

Κάντε σε ένα chatbot (με τον λογαριασμό του σχολείου, αν υπάρχει) τρεις ερωτήσεις για την ΕΕ των οποίων την απάντηση ξέρετε ή μπορείτε να επαληθεύσετε (π.χ. από τα πακέτα P1, P2). Ελέγξτε κάθε απάντηση σε επίσημη πηγή.

Ερώτηση	Απάντηση chatbot (σύνοψη)	Σωστή;	Πηγή ελέγχου

Ερώτηση	Απάντηση chatbot (σύνοψη)	Σωστή;	Πηγή ελέγχου

Σκέψου

Γιατί ένα σύστημα ΤΝ μπορεί να δίνει λάθος απάντηση με μεγάλη σιγουριά; Τι σημαίνει αυτό για το πώς το χρησιμοποιούμε στις εργασίες μας;

Πηγές για να ψάξετε

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση της ΤΝ και των δεδομένων στη διδασκαλία (για εκπαιδευτικούς)

Elements of AI (δωρεάν μάθημα, και στα ελληνικά): [elementsofai.gr](https://www.elementsofai.gr)

Saferinternet4kids, ενότητα για την ΤΝ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P7-4 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P7-R04

Ο κανονισμός για την ΤΝ και η ΤΝ στο σχολείο

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			ΥΕΥ-____-P7-____

Τι θα μάθω

- να κατατάσσω χρήσεις της ΤΝ στα επίπεδα κινδύνου του AI Act
- να συζητώ για τη δίκαιη χρήση της ΤΝ στη μάθηση
- να συντάσσω κανόνες για την τάξη

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες

Δραστηριότητα 1 · Σε ποιο επίπεδο κινδύνου;

Χρήση ΤΝ	Απαγορ.	Υψηλός	Διαφάν.	Ελάχ.
Φίλτρο ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam)				
Σύστημα που βαθμολογεί εξετάσεις για εισαγωγή σε πανεπιστήμιο				
Κάμερα που «διαβάζει» τα συναισθήματα των μαθητών στην τάξη				
Chatbot εξυπηρέτησης πελατών				
Εικόνα ή βίντεο deepfake				
Σύστημα που επιλέγει βιογραφικά για πρόσληψη				
Βαθμολόγηση πολιτών με βάση την κοινωνική τους συμπεριφορά (social scoring)				
Εχθροί σε βιντεοπαιχνίδι				

Απαγορ. = μη αποδεκτός κίνδυνος · Υψηλός = υψηλός κίνδυνος · Διαφάν. = υποχρεώσεις διαφάνειας · Ελάχ. = ελάχιστος κίνδυνος

Δραστηριότητα 2 · Κανόνες για την ΤΝ στις εργασίες μας

Συζητήστε: πότε η χρήση ΤΝ σε μια εργασία είναι βοήθεια και πότε αντιγραφή; Συμφωνήστε 5 κανόνες για την τάξη.

#	Κανόνας
1	

#	Κανόνας
2	
3	
4	
5	

Σκέψου

Αν ένα σύστημα ΤΝ έκρινε την εισαγωγή σου στο πανεπιστήμιο, τι θα ήθελες να ξέρεις γι' αυτό;

Πηγές για να ψάξετε

AI Act (Κανονισμός 2024/1689): eur-lex.europa.eu

Σελίδα της Επιτροπής για την ΤΝ: digital-strategy.ec.europa.eu

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P7-5 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P7-R05

Ευγένεια και ασφάλεια στο διαδίκτυο

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P7-____

Τι θα μάθω

- να αναγνωρίζω τη ρητορική μίσους και τον διαδικτυακό εκφοβισμό
- να γνωρίζω πώς αναφέρω περιεχόμενο και πού ζητώ βοήθεια
- να προτείνω συμπεριφορές που κάνουν το διαδίκτυο ασφαλέστερο

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες · **Τρόπος εργασίας:** ομάδες

Δραστηριότητα 1 · Ελευθερία έκφρασης ή όχι;

Για κάθε (φανταστικό) σχόλιο αποφασίστε: άποψη, αγένεια, εκφοβισμός ή ρητορική μίσους; Τι θα κάνατε;

Σχόλιο (φανταστικό)	Χαρακτηρισμός	Τι θα έκανα;
«Διαφωνώ κάθετα με την απόφαση του δήμου για το πάρκο.»		
«Αυτό το βίντεο είναι το πιο βαρετό που έχω δει.»		
Ο ίδιος χρήστης στέλνει κάθε μέρα κοροϊδευτικά μηνύματα σε μια συμμαθήτριά.		
Σχόλιο που λέει ότι μια ομάδα ανθρώπων «δεν αξίζει να ζει εδώ» λόγω καταγωγής.		
Κάποιος ανεβάζει φωτογραφία συμμαθητή χωρίς άδεια με προσβλητική λεζάντα.		

Δραστηριότητα 2 · Πού ζητώ βοήθεια;

Βρείτε και σημειώστε: πώς αναφέρω περιεχόμενο σε μια πλατφόρμα, τη γραμμή βοήθειας για παιδιά και εφήβους για θέματα διαδικτύου, τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος.

Δραστηριότητα 3 · Έρευνα στο σχολείο

Φτιάξτε ένα **ανώνυμο** ερωτηματολόγιο (έως 10 ερωτήσεις) για το πώς νιώθουν οι συμμαθητές σας στο διαδίκτυο και αν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους. Ο/η εκπαιδευτικός το ελέγχει πριν σταλεί.

Οι 3 πιο σημαντικές ερωτήσεις μας

.....

.....

.....

Πηγές για να ψάξετε

Saferinternet4kids και Γραμμή Βοήθειας Help-line: saferinternet4kids.gr

Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος: cyberalert.gr

Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA): digital-strategy.ec.europa.eu

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ P7-6 · ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΡΟΥ P7-R06

Η ψηφιακή διακήρυξη της τάξης μας

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P7-____

Η ΕΕ έχει υιοθετήσει την **Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα Ψηφιακά Δικαιώματα και Αρχές**. Διαβάστε τα κεφάλαιά της και γράψτε τη δική σας διακήρυξη με 6 άρθρα: 3 δικαιώματα και 3 υποχρεώσεις μας στον ψηφιακό κόσμο.

Άρθρο	Κείμενο
1	
2	
3	
4	
5	
6	

3-2-1

3 πράγματα που έμαθα	
2 ρυθμίσεις που θα αλλάξω στις εφαρμογές μου	
1 ερώτηση που έχω ακόμη	

Πηγές για να ψάξετε

Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για τα Ψηφιακά Δικαιώματα και Αρχές: digital-strategy.ec.europa.eu

ΤΕΣΤ Β · ΤΕΛΙΚΟ

Τι έμαθα;

Όνομα / Ομάδα	Τμήμα	Ημερομηνία	Session ID (από τον/την εκπαιδευτικό)
			YEU-____-P7-____

Απάντησε χωρίς να ψάξεις. Θα συγκρίνουμε τις απαντήσεις σου με το διαγνωστικό τεστ.

- Από ποιο έτος εφαρμόζεται ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR);
α) 2008 β) 2018 γ) 2024 δ) Δεν ξέρω
- Στην Ελλάδα, από ποια ηλικία μπορεί ένας νέος να συναινεί μόνος του στην επεξεργασία των δεδομένων του από εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης;
α) 13 β) 15 γ) 18 δ) Δεν ξέρω
- Ο ευρωπαϊκός κανονισμός για την ΤΝ (AI Act) ρυθμίζει τα συστήματα ΤΝ:
α) με βάση τον κίνδυνο που δημιουργούν β) με βάση την τιμή τους γ) μόνο αν είναι ευρωπαϊκά δ) Δεν ξέρω
- Ποια από τις παρακάτω πρακτικές απαγορεύεται από τον AI Act;
α) μετάφραση κειμένων β) αναγνώριση συναισθημάτων μαθητών σε σχολεία γ) φίλτρα spam δ) Δεν ξέρω
- Σύμφωνα με την Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA), οι πλατφόρμες:
α) δεν επιτρέπεται να δείχνουν σε ανηλίκους διαφημίσεις βάσει προφίλ β) πρέπει να δημοσιεύουν τα μηνύματα των χρηστών γ) δεν έχουν υποχρεώσεις δ) Δεν ξέρω
- Το «δικαίωμα πρόσβασης» του GDPR σημαίνει ότι:
α) μπορώ να ζητήσω αντίγραφο των δεδομένων μου από μια εταιρεία β) έχω δωρεάν ίντερνετ γ) μπορώ να δω τα δεδομένα άλλων δ) Δεν ξέρω
- Ένα chatbot ΤΝ δίνει πάντα σωστές πληροφορίες, αν η ερώτηση είναι σαφής.
Σωστό / Λάθος / Δεν ξέρω
- Η μεροληψία (bias) σε ένα σύστημα ΤΝ προέρχεται συχνά από:
α) τα δεδομένα με τα οποία εκπαιδεύτηκε β) την ταχύτητα του υπολογιστή γ) το χρώμα της οθόνης δ) Δεν ξέρω
- Σε ποια αρχή καταγγέλλεις στην Ελλάδα την παραβίαση των προσωπικών σου δεδομένων;
α) Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα β) ΕΛΣΤΑΤ γ) Τράπεζα της Ελλάδος δ) Δεν ξέρω
- Ποιος είναι ο στόχος της ΕΕ για το 2030 για τις ψηφιακές δεξιότητες;
α) 80% των ενηλίκων με τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες β) όλοι να είναι προγραμματιστές γ) κανένας στόχος δ) Δεν ξέρω

Πώς το βλέπω (1 = καθόλου, 5 = απόλυτα)

	1	2	3	4	5
Ξέρω ποια δεδομένα μου συλλέγουν οι εφαρμογές που χρησιμοποιώ.					
Μπορώ να κρίνω πότε μια απάντηση ΤΝ είναι αξιόπιστη.					
Νιώθω ασφαλής και σεβαστός/ή στο διαδίκτυο.					